

Obszarowa ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu opoczyńskiego za 2019 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opocznie, na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 59), § 23 ust. 1, ust. 2, ust. 3 pkt 3, ust. 4 pkt 1 i ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), dokonał oceny obszarowej jakości wody przeznaczonej do spożycia na terenie powiatu opoczyńskiego za 2019 r.

Powiat opoczyński

18 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i 1 wodociąg lokalny.

L p.	Producent wody /nazwa, adres/	Eksploatowany wodociąg, (zaopatrywane miejscowości)	Produkcja wody [m ³ /d]	Liczba zaopatrywanej ludności [tys.]	Uzdatnianie wody (metody)*	Kwestionowane parametry – ilość dni przekroczeń w roku **	Jakość wody na koniec 2019 r. – kwestionowany parametr ***
1.	PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami ul. Armatnia 14 01-246 Warszawa	Wodociąg lokalny Stacja PKP Idzikowice wieś Libiszów zaopatruje zakłady pracy w Kruszewcu	40	ok. 0,400 pracowników	odżelazianie	0	przydatna do spożycia
2.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Krótka 1 26-300 Opoczno	Wodociąg Opoczno zaopatruje mieszkańców miasta Opoczno i mieszkańców wsi: Dzielna, Bukowiec Opoczyński, Brzustówek, Brzustówek Kolonia, Libiszów, Libiszów Kolonia, Międzybórz, Sobawiny, Wola Załęzna, Różanna, Ogonowice, Sitowa, Ostrów, Janów Karwicki, Karwice, Adamów, Ziębów, Bielowice, Sołek, Sobawiny, Wygnanów, Wygnanów Kolonia, Zameczek, Wólka Karwicka, Wólka Karwicka Kolonia, Sielec, Stuzno, Stuzno Kolonia, Mroczków	4052	31,082	-	0	przydatna do spożycia

		Duży, Mroczków Gościnny, Kraszków.					
3.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Krótka 1 26-300 Opoczno	Wodociąg Kraśnica zaopatruje miejscowości: Kraśnica, Antoniów, Kruszewiec, Kruszewiec Kolonia, Modrzew, Modrzewek.	138	1,680	-	0	przydatna do spożycia
4.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. ul. Krótka 1 26-300 Opoczno	Wodociąg Januszewice zaopatruje miejscowości: Januszewice, Kliny i niewielką część miasta Opoczno do ul. Zakątnej i Stacji Paliw ul. Piotrkowska 197.	98	1,206	odżelazianie i odmanganianie	0	przydatna do spożycia
5.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Warszawska 11 26-340 Drzewica	Wodociąg Drzewica zaopatruje miasto Drzewica oraz miejscowości: Domaszno, Żardki, Żdżary, Zakościele, Dąbrówka.	722	5,256	odżelazianie i odmanganianie	0	przydatna do spożycia
6.	Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. ul. Warszawska 11 26-340 Drzewica	Wodociąg Strzyżów zaopatruje miejscowości: Strzyżów, Werówka, Radzice Małe, Radzice Duże, Idzikowice, Świerczyna, Jelnia, Krzczonów, Brzustowiec, Augustów, Brzuza.	493	5,180	odżelazianie i odmanganianie	0	przydatna do spożycia
7.	Samorządowy Zakład Komunalny ul. J. Piłsudskiego 31 26-332 Sławno	Wodociąg Sepno zaopatruje miejscowości: Antoniów, Antoniówka, Bratków, Celestynów, Dąbrowa, Dąbrówka, Gawrony, Grążowice, Grudzeń Kol., Józefów, Kunice, Kamilówka, Kozenin, Ludwinów, Olszowiec, Ostrożna, Owadów, Popławy, Psary, Prymusowa Wola, Sławno, Sepno-Radonia,	812	6,693	-	0	przydatna do spożycia

		Szadkowice, Trojanów, Unewel, Wygnanów, Zachorzów.					
8.	Grudzeń Las Sp. z o.o. Grudzeń Las 28 26-332 Sławno	Wodociąg Grudzeń Las zaopatruje miejscowości: Bratków, Grudzeń Las, Kamień, Tomaszówek, Wincentynów, Olszowice.	130	1,130	-	0	przydatna do spożycia
9.	Urząd Gminy w Mniszkowie ul. Powstańców Wielkopolskich 10 26-341 Mniszków	Wodociąg Zajączków zaopatruje miejscowości: Zajączków, Mniszków, Małe Końskie, Mikułowice, Bukowiec n/Pilicą, Grabowa, Góry Trzebiatowskie, Jawor Wieś, Julianów, Obarzanków, Potok, Radonia, Stok, Syski.	473	2,700	-	0	przydatna do spożycia
10.	Urząd Gminy w Mniszkowie ul. Powstańców Wielkopolskich 10 26-341 Mniszków	Wodociąg Błogie Rządowe zaopatruje miejscowości: Błogie Rządowe, Błogie Szlacheckie, Konstantynów, Prócheńsko Małe, Prócheńsko Duże, Owczary.	99,8	1,100	-	0	przydatna do spożycia
11.	Urząd Gminy w Mniszkowie ul. Powstańców Wielkopolskich 10 26-341 Mniszków	Wodociąg Zarzęcin zaopatruje miejscowość Zarzęcin.	78,4	0,400	-	0	przydatna do spożycia
12.	Urząd Gminy w Białaczowie ul. Piotrkowska 12 26-307 Białaczów	Wodociąg Miedzna Drewniana zaopatruje miejscowości: Białaczów, Kuraszków, Miedzna Drewniana, Parczów, Parczówek, Petrykozy, Skronina, Sędów, Wąglany, Zakrzów, Sobień.	560	4,985	dezynfekcja podchlorynem sodu, dezynfekcja UV	0	przydatna do spożycia

13.	Urząd Gminy w Białaczowie ul. Piotrkowska 12 26-307 Białaczów	Wodociąg Żelazowice zaopatruje miejscowości: Żelazowice i Radwan.	40	0,510	dezynfekcja podchlorynem sodu, odżelazianie	0	przydatna do spożycia
14.	Urząd Gminy w Żarnowie ul. Opoczyńska 5 26-330 Żarnów	Wodociąg Ruszenice zaopatruje miejscowości: Ruszenice, Dąbie, Ławki, Młynek, Siedlów, Maleniec, Jesion, Adamów, Skumroz, Poręba, Myślibórz, Zdyszewice, Klew, Widuch, Afryka, Dłużniewice, Grębenice, Sielec, Soczówki, Wierzchowisko, Malków, Chełsty, Antoniów, Nowa Góra, Pilichowice, Marcinków, Paszkowice, Tomaszów, Bronów, Żarnów.	320	4,032	-	0	przydatna do spożycia
15.	Urząd Gminy w Żarnowie ul. Opoczyńska 5 26-330 Żarnów	Wodociąg Straszowa Wola zaopatruje miejscowości: Straszowa Wola, Miedzna Murowana, Nadole, Niemojowice, Topolice, Budków, Trojanowice, Ossa, część Żarnowa (ul. Opoczyńska i Urząd Gminy w Żarnowie).	160	1,988	-	0	przydatna do spożycia
16.	Urząd Gminy w Paradyżu ul. Konecka 4 26-333 Paradyż	Wodociąg Paradyż zaopatruje miejscowości: Adamów, Alfonsów, Bogusławy, Daleszewice, Dorobna Wola, Feliksów, Grzymałów, Irenów, Kazimierzów, Krasik, Mariampol, Paradyż, Podgaj, Popławy, Przyłęk, Solec, Stanisławów, Stawowice, Stawowiczki, Sylwerynów, Wielka Wola, Wójcin.	705	4,361	-	0	przydatna do spożycia

17.	Urząd Gminy w Paradyżu ul. Konecka 4 26-333 Paradyż	Wodociąg Honoratów zaopatruje miejscowości: Honoratów, Olimpów, Świeciechów.	47	0,413	-	0	przydatna do spożycia
18.	Urząd Gminy Poświętne ul. Akacyjowa 4 26-315 Poświętne	Wodociąg Dęba zaopatruje miejscowości: Dęba, Buczek, Dęborzeczek.	65	0,700	Odżelazianie, dezynfekcja podchlorynem sodu	0	przydatna do spożycia
19.	Urząd Gminy Poświętne ul. Akacyjowa 4 26-315 Poświętne	Wodociąg Poświętne zaopatruje miejscowości: Brudzewice, Anielin, Gapinin, Stefanów, Ponikła, Kozłowiec, Małoszyce, Mysiakowiec, Poświętne, Poręby, Studzianna, Wólka Kuligowska.	360	2,500	-	0	przydatna do spożycia

*- np. odżelazianie, odmanganianie, dezynfekcja podchlorynem sodu, itp.

** - uwzględnić tylko parametry objęte decyzjami w ciągu 2019 r.

*** - zgodnie z MZ-46 za 2019 r. (przydatna do spożycia, warunkowo przydatna do spożycia, nieprzydatna do spożycia).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Opocznie prowadzi stały monitoring jakości wody do spożycia w oparciu o obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294).

W roku 2019 na terenie powiatu opoczyńskiego zlokalizowanych było 19 wodociągów, będących pod nadzorem PPIS w Opocznie: 1 o wydajności powyżej 1000 m³/d; 11 o wydajności w granicach 101-1000 m³/d; poniżej 100 m³/d – 6 wodociągów oraz 1 wodociąg lokalny.

W minionym roku skontrolowano 100 % wodociągów zbiorowego zaopatrzenia i innych podmiotów zaopatrujących w wodę do spożycia w ramach 107 kontroli sanitarnych, z czego 80 kontroli związanych było z poborem próbek wody.

Według informacji uzyskanych od właścicieli powyższych wodociągów odbiorcami wody do spożycia z w/w wodociągów jest 75916 mieszkańców powiatu opoczyńskiego.

Ogólna liczba ludności w powiecie opoczyńskim w 2019 r. wynosiła 76556 osób.

Jakość wody do spożycia.

Wszystkie wodociągi na terenie powiatu opoczyńskiego zaopatrywane są w wodę z ujęć podziemnych.

Wodociąg Stacja PKP Idzikowice wieś Libiszów, którego właścicielem jest zakład pracy zaopatruje w wodę do spożycia wyłącznie pracowników zakładów w miejscowości Kruszewiec.

18 pozostałych wodociągów to wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, z których tylko 2 (wodociąg Zarzęcin i wodociąg Dęba) zaopatrywane są w wodę przez jedną studnię. Pozostałe posiadają więcej niż jedną studnię lub mają możliwość przełączenia się na inny wodociąg.

W roku 2019 w ramach sprawowanego nadzoru przez PPIS w Opocznie pobranych zostało ogółem 89 próbek wody do spożycia do badań laboratoryjnych w zakresie organoleptycznym, fizyko-chemicznym i mikrobiologicznym, z czego 16 próbek nie odpowiadało wymaganiom zawartym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. W 7 wodociągach: Opoczno, Paradyż, Honoratów, Ruszenice, Straszowa Wola, Drzewica, Grudzeń Las w pobranych próbkach wody stwierdzono pojedyncze bakterie grupy coli, w wodociągu zakładowym Stacja PKP Idzikowice wieś Libiszów i Grudzeń Las stwierdzono przekroczenie wartości ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h, a w wodociągu Opoczno pojedynczą bakterię Enterokoki. W wodociągach: Opoczno, Strzyżów, Zajączków przekroczona została mętność. Dla wyników, które nie znalazły potwierdzenia w kolejnym badaniu i po oszacowaniu ryzyka zdrowotnego nie prowadzono postępowania.

Bakterie grupy coli występują zarówno w ściekach, jak i w wodach naturalnych. Większość drobnoustrojów wchodzących w skład bakterii grupy coli to bakterie heterotroficzne, zdolne do namnażania się w wodzie i glebie oraz w systemach dystrybucji wody, szczególnie w warunkach obecności biofilmu. Wykrycie tych bakterii w systemach dystrybucyjnych i zbiornikach wody może świadczyć o odradzaniu się populacji i możliwym wytwarzaniu biofilmu, bądź zanieczyszczeniu wody obcym materiałem, na przykład roślinnym lub glebą. Może też oznaczać nieskuteczność uzdatniania wody.

Ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C po 72 h nie jest uważana za wskaźnik bezpieczeństwa wody dla zdrowia, ale jest bardzo przydatna w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji. Ich występowanie sygnalizuje warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, dużą zasobność wody w organiczne substancje pokarmowe i istnienie potencjalnych warunków do możliwości rozwoju organizmów chorobotwórczych w wodzie do spożycia. W obowiązujących przepisach najwyższa dopuszczalna wartość określona została jako „bez nieprawidłowych zmian”.

Mętność wody jest wywoływana zawieszonymi w niej cząstkami stałymi lub koloidami. Może być spowodowana obecnością substancji organicznych, jak i nieorganicznych, albo ich kombinacją. W systemach dystrybucji może wystąpić w wyniku naruszenia osadów i biofilmu. Mętność sama w sobie nie zawsze stanowi zagrożenie dla zdrowia, jest jednak ważnym wskaźnikiem potencjalnej obecności zanieczyszczeń.

Poza badaniami w ramach nadzoru sprawowanego przez Inspekcję Sanitarną, producenci wody zlecali laboratorium z udokumentowanym systemem jakości zatwierdzonym przez Państwową Inspekcję Sanitarną, wykonanie badań próbek wody zgodnie z zatwierdzonymi przez PPIS w Opocznie rocznymi harmonogramami kontroli wewnętrznej. Częstotliwość wykonania badań była zgodna z wymaganiami zał. nr 6 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody do spożycia przez ludzi i zapewniała systematyczny monitoring jakości wody dostarczanej mieszkańcom powiatu.

W roku 2019 trzy wodociągi (Poświętne, Dęba i Drzewica) wykonały powtórne badanie wody z zakresu promieniotwórczości w związku z przekroczeniem granicy wykrywalności stężenia Ra-228 określonej w części C zał. nr 6 w/w rozporządzenia, jednocześnie nie przekraczając wartości parametrycznej określonej w części B zał. nr 4. Kolejne badania próbek wody z ujęć dla substancji promieniotwórczych wykonywane będą z częstotliwością określoną w rozporządzeniu.

Na podstawie sprawozdań z badań próbek wody pobranych z nadzorowanych wodociągów na koniec 2019 r. jakość wody we wszystkich wodociągach spełniała wymagania w/w rozporządzenia.

Sześć wodociągów zbiorowego zaopatrzenia stosuje metody uzdatniania, w tym: odżelazianie i odmanganianie - 3 wodociągi (wodociąg Januszewice, Drzewica, Strzyżów), wodociąg Żelazowice i wodociąg Dęba - odżelazianie i dezynfekcja podchlorynem sodu, wodociąg Miedzna Drewniana – dezynfekcja podchlorynem sodu i promieniami UV.

Ponadto w 1 wodociągu lokalnym Stacja PKP Idzikowice wieś Libiszów stosuje się uzdatnianie poprzez odżelazianie.

Szczegółowe dane dotyczące poszczególnych wodociągów przedstawione zostały w załączonej tabeli.

Postępowanie administracyjne i działania naprawcze.

W roku 2019 PPIS w Opocznie wydał 1 decyzję umarzającą postępowanie administracyjne w związku z uzyskaniem wyników potwierdzających poprawę jakości wody w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22°C po 72 h. Działania naprawcze podejmowane przez producenta wody w przypadku kwestionowanych badań próbek wody, polegały przede wszystkim na przeprowadzaniu dezynfekcji urządzeń wodociągowych, sieci wodociągowej i intensywnym płukaniu sieci. W 2019 r. nie prowadzono modernizacji w obrębie ujęć wody.

PPIS w Opocznie w 2019 r. nie prowadził postępowania administracyjnego dotyczącego poprawy stanu sanitarno-technicznego budynków i urządzeń wodociągowych. W wyniku bieżących kontroli stacji wodociągowych stwierdzono, że wszystkie obiekty utrzymane były w dobrym stanie sanitarno-porządkowym.

Wnioski.

Na podstawie danych uzyskanych z gmin, wszystkie miejscowości z powiatu opoczyńskiego są zwodociągowane. W 2019 roku producenci wody prowadzili wewnętrzną kontrolę, polegającą na wykonywaniu własnych badań jakości wody do spożycia. Zgodnie z istniejącym obowiązkiem wszyscy

właściciele wodociągów uzgodnili z PPIS w Opocznie odpowiedni harmonogram poboru próbek wody do badań w ramach kontroli wewnętrznej. Zamierzenia zawarte w harmonogramach wykonane zostały zgodnie z planem. Wyniki tych badań są uzupełnieniem kontroli prowadzonych przez Inspekcję Sanitarną.

Próbki wody pobierane są w stałych, ustalonych punktach poboru, a badania wykonywane przez laboratoria Inspekcji Sanitarnej lub inne laboratoria zatwierdzone przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Miejsca pobierania próbek wody określone zostały w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi i muszą być równomiernie rozmieszczone w strefie zaopatrzenia tj. obszarze, do którego woda dochodzi z jednego lub więcej źródeł i na którym jakość wody może być traktowana jako jednolita. Badanie jakości wody z tych miejsc jest podstawą wydania decyzji o stwierdzeniu przydatności, braku lub warunkowej przydatności wody do spożycia, dla danej strefy zaopatrzenia. Przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne odpowiedzialne jest za wyznaczenie stałych punktów czerpalnych służących do pobierania próbek wody celem monitorowania jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Systematyczny monitoring jakości wody umożliwia wychwycenie sytuacji zanieczyszczenia wody i pogorszenia jej jakości, a podejmowane wówczas czynności naprawcze pozwalają na doprowadzenie wody do odpowiedniej jakości, ocenianej jako przydatna do spożycia przez ludzi tzn. bezpieczna dla zdrowia ludzkiego, wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz od substancji chemicznych w stężeniach zagrażających zdrowiu.